

آیین نامه داخلی آموزشی دانشکده معماری و شهرسازی

این آیین نامه بصورت داخلی و برای مدیریت ارابه دروس، انتخاب پایاننامه ها و رساله های دانشکده معماری و شهرسازی تدوین شده است و در تنظیم آن تمامی اسناد بالادستی مورد توجه قرار گرفته است

▪ دوره کارشناسی

- تمامی اساتید (پیمانی یا رسمی) در هر مرتبه باید حداقل یک درس نظری یا درس عملی و یا درس نظری-عملی را تدریس نمایند.
- ظرفیت اساتید برای راهنمایی دانشجویان کارشناسی حداکثر ۳ نفر خواهد بود.
- انتخاب استاد راهنما برای دوره کارشناسی در ترم هفتم خواهد بود و دانشجویان مجاز به انتخاب پیش از این تاریخ نمی باشند .

تبصره اول: ظرفیت اساتید در صورت لزوم می تواند بر اساس تعداد دانشجویان ورودی در دوره کارشناسی برای توزیع بهینه بعد از طرح در شورای دانشکده کم یا اضافه گردد.

تبصره دوم: ۱ نفر مازاد بر ظرفیت اساتید در دوره کارشناسی برای آندسته از اساتید ربع های معماری، معماری اسلامی و فناوری معماری که در آن سال تحصیلی در گروه شهرسازی واحد درسی داشته اند، اختصاص دارد. این ظرفیت مازاد صرفاً برای راهنمایی دانشجویان رشته شهرسازی اختصاص خواهد یافت.

تبصره سوم: ۱ نفر مازاد بر ظرفیت اساتید در دوره کارشناسی برای آندسته از اساتید ربع طراحی شهری که در آن سال تحصیلی در گروه معماری واحد درسی داشته اند اختصاص دارد. این ظرفیت مازاد صرفاً برای راهنمایی دانشجویان رشته معماری اختصاص خواهد یافت.

تبصره چهارم: در صورت درخواست دانشجویان، اساتیدی که در آن سال تحصیلی در دروس پایه (مقدمات طراحی معماری و بیان معماری) مشغول فعالیت بوده اند می توانند یک ظرفیت مازاد بر ظرفیت حداکثری تعیین شده داشته باشند.

تبصره پنجم: همکاران مربی بخاطر عدم وجود ظرفیت رساله دکتری و پایاننامه کارشناسی ارشد یک ظرفیت مازاد بر ظرفیت حداکثری در هر سال تحصیلی می توانند داشته باشند.

تبصره ششم: به جز موارد ذکر شده در تبصره چهارم و پنجم، در هر دوره تحصیلی (دانشجویان آقا و خانم) همکار هیات علمی نمی تواند بیشتر از ۴ پروژه نهایی دوره کارشناسی را به عنوان استاد راهنما داشته باشد.

تبصره هفتم: انتخاب پایاننامه دوره کارشناسی باید در طول ترم هفتم انتخاب شود و تنها در صورت عدم انتخاب دانشجو تحت شرایط خاص و تنها با ارایه دلایل تاخیر و تصویب شورای دانشکده، دانشجو می تواند بعد از ترم هفتم پایاننامه خود را اخذ نماید.

- داوری پروژه های نهایی به صورت گروهی و توسط ترکیبی از داوران مورد انتخاب شورای دانشکده در هر گروه خواهد بود.

▪ دوره کارشناسی ارشد

- مبنای عمل در دوره کارشناسی ارشد، تصمیم های شورای تخصصی تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشد که متشکل از رئیس دانشکده، معاونین دانشکده و مدیران ربع ها به همراه دو نفر نماینده رئیس دانشگاه می باشد (اقتباس از آیین نامه مدیریت دانشگاهها).
- دانشکده معماری و شهرسازی دارای سه ربع معماری و معماری اسلامی؛ فناوری معماری؛ و شهرسازی می باشد.
- هر کدام از ربع های سه گانه برای خود کارگروه تخصصی خواهند داشت که براساس تخصص اساتید می باشد و اساتید دانشکده می بایست در یکی از این ربع ها بسته به تخصص حضور داشته باشند.

- حضور اساتید در ربع های تخصصی بر مبنای حوزه های مورد علاقه همکار، و به استناد فعالیت های پژوهشی و آموزشی در زمینه موضوعات مورد علاقه و با تایید شورای تخصصی دانشکده خواهد بود.
- تصمیم گیری در خصوص مسائل آموزشی و پژوهشی اساتید و دانشجویان در مقطع تحصیلات تکمیلی بعد از تصویب در ربع مربوطه برای تصویب نهایی بصورت درخواست کتبی توسط مدیر ربع به شورای تخصصی تحصیلات تکمیلی دانشکده ارایه خواهد شد.
- تمامی مراحل انتخاب موضوع و استاد راهنمای دانشجویان، ارایه پیش دفاع و دفاع براساس اینفوگرافی تصویب شده و قابل دسترس در سامانه دانشکده خواهد بود.
- ظرفیت اساتید برای راهنمایی دانشجویان کارشناسی ارشد حداکثر ۴ نفر برای استادیار، ۶ نفر برای دانشیار و ۸ نفر برای استاد بر اساس مصوبه وزارت علوم می باشد.
- شورای تخصصی تحصیلات تکمیلی دانشکده بر اساس تعداد دانشجویان پذیرفته شده در آبانماه هر سال تحصیلی سقف ظرفیت قطعی اساتید برای راهنمایی دانشجویان را اعلام خواهد نمود.
- **تبصره هشتم:** همکاری با سایر ربعها در در محدوده سقف ظرفیت اعلامی خواهد بود. و در هرصورت همکار نمی تواند بیشتر از محدوده سقف ظرفیت اعلامی به راهنمایی دانشجویان بپردازد.
- مبنای محاسبه ظرفیت اعضای هیات علمی، مرتبه علمی عضو تا آخر آبان ماه هر سال تحصیلی خواهد بود و دانشجویان تا پایان اسفندماه فرصت دارند تا فرم انتخاب استادراهنما را پس از مشورت با استاد مورد نظر خود بصورت الکترونیکی تکمیل نمایند.
- **تبصره:** دانشجویان باید توجه داشته باشند تمامی مراحل تعیین استادراهنما، داوری، اصلاحات و تایید نهایی از طریق سامانه سیدا دانشگاه خواهد بود و ملاک عمل همین سامانه خواهد بود و انجام امور خارج از این سامانه مورد تایید دانشکده نیست
- اساتید راهنمای رشته های مختلف دوره کارشناسی ارشد صرفا از میان اعضای ربع های تخصصی همان گروه انتخاب خواهند شد.
- همکاری که علاقه مند به راهنمایی پایاننامه های دانشجویان سایر ربع هایی هستند که خود همکار در آن ربع عضویت ندارد؛ می توانند درخواست کتبی خود را **در هر سال به مدیر ربع تخصصی** ارایه کنند و مدیر ربع بعد از اخذ موافقت شورای ربع تخصصی می تواند اجازه انتخاب به عنوان استاد راهنمای دوم را به متقاضی بدهد در غیر اینصورت همکار و دانشجو اجازه درخواست و بررسی مراحل تصویب پایاننامه خود را نخواهد داشت.
- همکاران در صورت درخواست برای همکاری با سایر ربع های تخصصی و تایید این درخواست، **تنها ۳۰ درصد از ظرفیت خود را** به عنوان استاد راهنمای دوم می توانند به سایر ربع ها اختصاص دهند.
- پیشنهاد استاد راهنمای دوم از طریق استاد راهنمای اول و بر مبنای تخصص های مورد نیاز برای هدایت پایان نامه خواهد بود.
- دانشکده برای ترویج امر پژوهش های بنیادی و در صورت تصویب شوری ربع تخصصی می توانند درخواست انجام پایاننامه پژوهش محور را داشته باشند ولی باید دقت کنند همکاران، **تنها ۳۰ درصد از ظرفیت خود** را می توانند به هدایت پایان نامه های پژوهش محور اختصاص دهند.
- همکاران، فقط تا سقف **۳۰ درصد از ظرفیت پایان نامه های** خود را می توانند با سایر همکاران به صورت مشترک هدایت نمایند.
- انتخاب **مشاور تنها با درخواست دانشجو و تأیید استاد راهنمای اول** امکان پذیر می باشد و باید استاد مشاور عضو هیات علمی یکی از دانشگاههای معتبر و مورد تایید وزارت علوم باشد.
- انتخاب مشاور خارج از اعضای هیات علمی دانشگاهها، تنها در صورتی امکان پذیر می باشد که **استادراهنما درخواست کتبی برای استفاده از مشاوران غیر دانشگاهی** را به ربع تخصصی ارایه نماید و در صورت موافقت با رعایت آیین نامه های بالادستی در خصوص شرایط مشاورین، دانشجو نسبت به انتخاب مشاور اقدام کند.

- جلسه دفاع نهایی با حضور تیم راهنمایی و داوری خواهد بود و حضور استاد راهنمای اول و دانشجوی و داوران الزامی می باشد و تنها در صورت موافقت رجب، استاد راهنمای دوم و استاد مشاور می تواند بصورت آنلاین و غیر حضوری در جلسه حضور داشته باشند.
- مسئولیت برگزاری جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد بر عهده نماینده آموزش حاضر در جلسه می باشد و نماینده موظف است تا در صورت عدم احراز شرایط، جلسه را برگزار نماید.
- تعداد داوری پایان نامه های کارشناسی ارشد و نمایندگی آموزش در جلسات دفاع پایان نامه های کارشناسی ارشد متناسب با ظرفیت راهنمایی اساتید در هر مقطع خواهد بود و مدیران رجب های تخصصی مسئولیت کنترل این موضوع را بر عهده دارند.
- ملاک انتخاب اساتید داور تصمیم های رجب های تخصصی می باشد و مدیر رجب تخصصی باید موارد مصوب شده در رجب تخصصی را به تصویب شورای تخصصی تحصیلات تکمیلی دانشکده برساند.
- نمره دهی پایان نامه های کارشناسی ارشد توسط تیم راهنمایی و تیم داوری بصورت مخفی و با جمع بندی نماینده آموزش خواهد بود ولی در هر صورت هیچ نمره ای در پایان جلسه قرائت نخواهد گردید و صرفا قابل قبول بودن یا غیر قابل قبول بودن در انتهای جلسه دفاعیه به دانشجو و حضار اعلام می گردد. نمره نهایی بعد از اعمال فعالیت های پژوهشی چهار ماه بعد از تاریخ دفاع بدست می آید.

▪ دوره دکتری:

- تصمیم گیری در خصوص رشته های دکتری در دانشکده معماری و شهرسازی بر عهده شورای تخصصی تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشد.
- ظرفیت اساتید برای پذیرش راهنمایی دانشجویان دکتری در آخر اسفند ماه از طریق لیست اعلامی از سوی دانشکده اعلام خواهد شد و این لیست ملاک عمل برای پذیرش و هدایت دانشجویان دکتری پذیرش شده در سال آتی تحصیلی خواهد بود.
- اساتید دارای صلاحیت راهنمایی دوره دکتری در صورت علاقه مندی به استفاده از ظرفیت خود باید در زمان اعلام ظرفیت پذیرش به دانشگاه، میزان پذیرش ظرفیت خود را اعلام کنند در صورت عدم اعلام ظرفیت، همکار نمی تواند ادعایی برای پذیرش دانشجو در همان سال یا سالهای آتی داشته باشد.
- در صورت مغایرت در تعداد دانشجویان دکتری پذیرش شده نهایی با دانشجویان اعلامی تیم مصاحبه کننده، ملاک عمل برای ظرفیت های اساتید برعهده شورای تخصصی دانشکده خواهد بود و تصمیم این شورا لازم الاجرا می باشد.
- ارایه دروس اختیاری مطابق با سرفصل با نظر استاد راهنمای اول و تایید شورای تخصصی تحصیلات تکمیلی دانشکده خواهد بود.
- حد نصاب تشکیل کلاس برای دروس اختیاری حداقل ۳ نفر می باشد. در شرایطی که تعداد کل دوره از ۵ نفر کمتر باشد و امکان تشکیل کلاسهای ۳ نفره وجود نداشته باشد، با صلاحدید شورای تخصصی تحصیلات تکمیلی دانشکده امکان تشکیل کلاسهای ۲ نفره وجود خواهد داشت.
- عنوان درس ویژه تا قبل از شروع ترم دوم تحصیلی باید توسط استاد راهنمای اول به صورت کتبی به شورای تخصصی تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال گردد.
- ارائه درس ویژه به نام هر دو استاد راهنمای اول و دوم (در رساله های دو استاده) ثبت شده و مشارکت هر دو اساتید راهنما ضروری است.
- برنامه تحصیلی دانشجویان دکتری بر اساس اینفوگرافی مصوب که در سامانه دانشکده قابل دسترسی است، خواهد بود.

- ارائه دروس اختیاری دوره دکتری با پیشنهاد ربع های تخصصی و تصویب شورای تخصصی دانشکده خواهد بود.
- دروس اختیاری دوره دکتری بعد از تصویب ربع های تخصصی برای ارایه با انتخاب دانشجویان در سامانه خواهد بود و در صورتی که درسی به حد نصاب تشکیل نرسد دانشجوی ملزم به انتخاب دروس ارایه شده با تایید استاد راهنمای خود خواهد بود.
- بررسی زمینه کلی، پروپوزالها و سایر مراحل پیشرفت دانشجوی در ربعی اتفاق می افتد که استاد راهنمای اول دانشجوی عضو آن ربع باشد.
- داوری پروپوزال ها و رساله های دکتری توسط اساتید داخلی دارای صلاحیت راهنمایی دوره دکتری و اساتید خارج با مرتبه علمی دانشیاری و بالاتر قابل برگزاری می باشد.
- حضور استاد راهنمای اول، دانشجو و داوران داخلی در تمام جلسات دفاع از پوز پزال، سمینارها، پیش دفاع و دفاع الزامی است و در صورت عدم حضور هر کدام، نباید جلسه برگزار گردد و مسئولیت اجرای آن بر عهده نماینده آموزش می باشد.
- مسئولیت برگزاری جلسات دفاع از پوز پزال، پیش دفاع و جلسات دفاع نهایی دکتری بر عهده نماینده آموزش حاضر در جلسه می باشد و نماینده موظف است تا در صورت عدم احراز شرایط، جلسه را برگزار ننماید.
- دانشجوی دکتری پس از جلسه دفاع از پوز پزال در صورتیکه تصویب آن مشروط به انجام اصلاحات باشد دانشجوی موظف است تا یک ماه پس از تاریخ تشکیل جلسه دفاع، اصلاحات رایج تایید استاد راهنما و داوران جلسه رسانده و تاییدیه آن را به دبیر جلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برای تصویب نهایی ارائه نماید. در غیر این صورت چنانچه فرایند انجام اصلاحات بیش مدت یک ماه به طول انجامد تاریخ تصویب پوز پزال، تاریخ ارائه تاییدیه اصلاحات به دبیر شورا ی تحصیلات تکمیلی خواهد بود.

▪ **ثبت نمرات:**

- تمام نمرات دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد باید در موعد مقرر اعلامی در تقویم آموزشی در هر نیمسال آموزشی ثبت گردند.
- همکاران مدرس دروس نظری در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد نمی توانند نمره را منوط به ارایه گزارش عملی در هر شکل و سیاقی کند و در صورت اثبات چنین اقدامی از اساتید، دانشکده باید از ارایه درس به استاد مربوطه در ترم های بعدی خوداری کند.
- آخرین مهلت ثبت نمرات دروس دکتری حداکثر تا ۴۵ روز پس از تاریخ اتمام کلاسهای نظری بر اساس تقویم آموزشی همان نیمسال می باشد. و اساتید موظف هستند در مهلت مقرر نمره درس خود را وارد کنند.
- **تبصره:** در صورت عدم ارایه به موقع نمره در دوره دکتری، دانشکده باید از ارایه درس دکتری در ترم بعد به استاد مربوطه خودداری کند.
- مشروط کردن ثبت نمرات دانشجویان در تمام مقاطع تحصیلی به چاپ یا پذیرش مقاله مجاز نیست.
- به تعویق انداختن تحویل پروژه ها، گزارشات و فعالیتهای کلاسی دروس نظری به تاریخ های غیر از زمان اعلامی در برنامه آموزشی برای اخذ امتحان پایان ترم آن درس مجاز نیست.

▪ **جلسات مصاحبه:**

- جلسات مصاحبه دکتری با حضور اساتیدی که در آن سال تحصیلی ظرفیت اخذ دانشجوی دکتری به اندازه ۱ نفر یا بیشتر را دارند برگزار می گردد.
- اداره جلسه های مصاحبه دکتری با مدیر جلسه خواهد بود که با حکم رئیس دانشکده منصوب می گردد و مسئولیت جمع بندی و ارایه آن به دانشکده مطابق ضوابط اعلامی را برعهده خواهد داشت.
- جلسات مصاحبه متقاضیان استعدادهای درخشان بر عهده افرادی خواهد بود که دانشجویان آنها متقاضی استفاده از این سهمیه نباشند.
- دانشکده می تواند از اساتید پیشکسوت حتی در صورت نداشتن ظرفیت نیز برای حضور در جلسه مصاحبه دعوت نماید مشروط به اینکه حضور ایشان هیچ حقی در جمع بندی نهایی و انتخاب دانشجوی ایجاد نکند.

▪ ربع ها و شورای تخصصی:

- ترکیب شورای تخصصی تحصیلات تکمیلی دانشکده در موسسات تخصصی:
 ۱. رئیس دانشکده (رئیس شورا)؛
 ۲. معاون آموزشی دانشکده (نایب رئیس)؛
 ۳. معاون پژوهشی دانشکده (دبیر)؛
 ۴. نمایندگان ربع ها با درجه استادیاری یا بالاتر و حداقل سه سال سابقه تدریس یا تحقیق در مقطع تحصیلات تکمیلی؛
 ۵. دو تن از اعضای هیأت علمی موسسه با درجه استادیاری یا بالاتر و حداقل سه سال سابقه کار آموزشی یا پژوهشی با معرفی شورای دانشکده و تایید و حکم رئیس موسسه.

- موارد مطرح در شورای تخصصی تحصیلات تکمیلی دانشکده صرفاً از طریق ربع ها و با ارائه صورتجلسات قابل طرح خواهد بود.
- نمایندگان ربع ها هر دو سال یکبار توسط اعضای ربع ها و از میان اعضا همان ربع که دارای پست مدیریتی نباشند، انتخاب خواهند شد.
- در صورت تصدی پست مدیریتی، یا استفاده از فرصت مطالعاتی توسط نمایندگان ربع ها در بازه حضور در این مسئولیت، می بایست نماینده جدید توسط اعضا ربع ها انتخاب گردد.
- هر کدام از نمایندگان ربع ها حداکثر دو دوره متوالی امکان انتخاب شدن را خواهند داشت.

▪ سایر موارد

- همکاری دانشجویان تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری) با اساتیدی غیر از اساتید راهنما و مشاور برای فعالیتهای پژوهشی (اعم از مقاله یا طرح پژوهشی یا شرکت در مسابقات و ..) ممنوع می باشد مگر در مواردی که دانشجویان **تاییدیه کتبی** استاد راهنمای خود برای همکاری را اخذ نمایند. فایل فرم تاییدیه از طریق سامانه دانشکده در دسترس می باشد.
- ذکر نام اساتید راهنما و مشاور در مقاله های موظفی دانشجویان دکتری ضروری می باشد.
- به فعالیت های پژوهشی دانشجویان کارشناسی ارشد بدون ذکر نام اساتید راهنما امتیازی تعلق نخواهد گرفت.
- حضور همکاران در جلسات شورای دانشکده الزامی بوده و طرح موارد همکاران منوط به حضور آنان می باشد و در صورتی که همکاری بدون دلیل و عذر موجه در جلسات شورای دانشکده حضور نداشته باشد اجازه ارایه طرح یا درخواستی را نخواهد داشت.